



**TURUN
YLIOPISTO**
Kasvatustieteiden
tiedekunta

Varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoiden innovatiiviset sovellukset 2024

Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksen Rauman yksikössä syyslukukaudella 2024 toteutettu Toimivat ja hyvinvoivat kasvatusta ja opetusyhteisöt -opintojakson tavoitteena on lapsen, perheen ja päiväkodin toimintakulttuurin hyvinvoinnin tukeminen ja kehittämien pohjautuen tutkimukseen perustuvaan tietoon. Opiskelijoiden tulee julkaista innovaationsa joko yliopiston sivulla tai sitten omissa julkaisukanavissaan. Ohessa esimerkkejä kurssilaisten lopputöistä.



Laadukkaan liikunnanohjaamisen lisääminen varhaiskasvatuksessa

Tekijät: Pipsa Lehtonen, Joona Loula, Emilio Martinez ja Joel Jäppilä

Iso ongelma

Varhaiskasvatuksen arjessa ohjatun liikunnan laatu ja vähäisyys ovat huolestuttava ja iso ongelma monissa varhaiskasvatussyksiköissä. Pyrimme omassa innovaatiossamme madaltamaan kynnystä liikunnan ohjaamiselle päiväkodin arjessa ja osoittamaan, että liikunnanohjaamisesta ei tarvitse ottaa paineita ja sitä pystyy ohjaamaan lähes missä tahansa ja milloin tahansa.

Sovelluksen idea

Innovaatiomme keskiössä on ulkopuolisen liikunnanohjaajan osallistaminen päiväkotien arkeen. Liikunnanohjaaja kävisi säännöllisesti ohjaamassa lapsiryhmille monipuolisia ja hauskoja liikuntaleikkejä, joiden tarkoituksena on lisätä lasten liikunnan määrää ja iloa. Lisäksi hän kokoaisi liikuntaleikkejä materiaalipankiksi, jota päiväkodin henkilöstö voisi hyödyntää myös tulevaisuudessa. Näin varmistetaan, että liikunta on jatkuvasti osana päiväkotien toimintakulttuuria.

Tutkittu tieto

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (VASU) 2022 määrittelee liikunnan tärkeäksi osaksi varhaiskasvatusta. Liikunta on keskeinen tekijä lasten hyvinvoinnin, terveyden ja oppimisen tukemisessa, ja sen merkitys näkyy VASU:n tavoitteissa ja sisällöissä monin tavoin. VASU painottaa, että liikunnan tulisi olla leikinomaista, lapsilähtöistä ja iloa tuottavaa. Lapsia kannustetaan osallistumaan erilaisiin liikunnallisiin leikkeihin, joissa he voivat liikkua vapaasti ja turvallisesti. Lasten tulee saada mahdollisuus liikkua päivittäin ja monipuolisesti. Tämä kattaa niin hieno- kuin karkeamotoriikan kehityksen tukemisen ja erilaisiin ympäristöihin, kuten ulko- ja sisätiloihin, tutustumisen. Liikunnan avulla lapsi oppii tuntemaan kehoaan, kokeilemaan omia rajojaan ja saavuttamaan tavoitteita, mikä vahvistaa itsetuntoa ja itseluottamusta. Liikunnassa huomioidaan



lasten yksilölliset valmiudet ja kyvyt, jotta jokainen voi osallistua ja kokea onnistumista omalla tasollaan.

Jyrki Reunamon (2013) tutkimuksessa lasten fyysinen aktiivisuus jää liian alhaiseksi. Aktiivisemmaksi ajaksi päivästä todettiin tutkimuksen mukaan olevan klo 8–12, jolloin korkean intensiteetin fyysistä aktiivisuutta oli vain 24 minuuttia. 71,9 % tästä korkean intensiteetin aktiivisuudesta tapahtui lasten omassa vapaassa leikissä ja vain 2,5 % oli ohjatun liikunnan

osuutta. Tärkeiksi asioiksi tutkimus nosti esimerkiksi sen, että lasten korkea sitoutumistaso fyysisen aktiivisuuden aikana viittaa siihen, että liikunta voisi olla arvokas työkalu oppimisen näkökulmasta. Huomioitavaa oli myös lapsen karkeamotoriikan yhteys persoonallisuuteen. Erityisesti vetäytyvät ja epävarmat lapset tarvitsevat rohkaisua ja onnistumisen kokemuksia. Artikkelissa korostetaan, että lasten vapaa leikki on merkittävämpi fyysisen aktiivisuuden lähde kuin ohjattu liikunta. Ulkoleikki, jossa opettaja on mukana rikastuttamassa leikkiä, muodostaa vain 9,7 % lasten fyysisestä aktiivisuudesta, vaikka se sisältääkin eniten korkean intensiteetin liikuntaa. Ohjattu liikunta on kuitenkin tutkimuksen mukaan erittäin hyvä ympäristö intensiiviselle oppimiselle. Reunamon mukaan ohjatun leikin aikana oppiminen on tehokkaampaa kuin vapaan leikin aikana.

Sääkslahden, Mehtälän ja Tammelin Piilo-tutkimuksessa (2019–2021) todettiin, että passiivisemmat lapset eivät liiku kansallisen fyysisen aktiivisuuden suositusten mukaan, joten ohjattua liikuntaa tarvitaan aktivoimaan näitä passiivisempia lapsia.

Kohderyhmä

Innovaatiomme kohderyhmä on sekä varhaiskasvatuksen työntekijät sekä lapset. Liikunnanohjaaja käy ohjaamassa liikuntatuokioita lapsiryhmille, mutta ryhmän aikuiset ovat myös mukana liikkumassa lasten kanssa. Varhaiskasvatuksen työntekijät saavat käyttöönsä materiaalipankin, mikä sisältää ohjatut leikit ja pelit ohjeineen. Materiaalipankki helpottaa varhaiskasvatuksen työntekijöitä palauttamaan mieleen leikkejä, mitä aiemmin on ohjattu ja voivat sen avulla ohjata leikkejä uudelleen lapsiryhmälle.



Sisällön kuvaus

Innovaatiossamme ulkopuolinen liikunnanohjaaja ohjaa lapsiryhmille sekä päiväkodin aikuisille liikuntaa noin kerran viikossa. Alkuun, noin viikkoa ennen ohjauksen alkamista liikunnanohjaaja käy tutustumassa ryhmän lapsiin ja päiväkodin ympäristöön sekä liikuntavälineisiin. Liikunnanohjaaja sopii varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa tuokioiden ajankohdista sekä mahdollisesti haastattelee lapsia ja kuuntelee heidän toiveitaan liikunnan suhteen. Sen avulla liikunnanohjaaja pystyy suunnittelemaan tuokiot ryhmäkohtaisesti ottaen huomioon kaiken mahdollisen. Kun ohjaukset yhdessä päiväkodissa on ohi, liikunnanohjaaja jakaa luomansa materiaalipankin koko talolle yhteiseksi, jota he pystyvät hyödyntämään tulevaisuudessa.

PÄÄTAVOITE: Välineenkäsittelytaitojen harjoittaminen

TAVOITE	HARJOITE	ORGANISOINTI / VÄLINEET	SUORITUKSEN YHDINKOHDAT / ARVIOINTI	AIKA
1. Kehon kokonaisvaltainen lämmittely, 2. Mailan ja pallon käsittelyä liikkeessä	Kuka pelkää puolustajaa? Yksi valitaan kiinniottajaksi, muut asettuvat määrätylle viivalle pallojen ja mailojen kanssa. Kiinniottajalla on pelkkä maila. Kiinniottaja huutaa: "Kuka pelkää mustekalaa?" ja silloin viivalla olijat lähtevät juoksemaan salin toiseen päähän. Jos kiinniottaja saa juoksijalta pallon pois, hän jää kiinniottajaksi. Kierros päättyy, kun kaikki ovat jääneet kiinniottajiksi.	1. Organisointi: valitaan vuorotellen 1–2 kiinniottajaa. Muut pelaajat asettuvat salin päähen määrätyn viivan taakse. 2. Välineet: Salibandymailat ja pieniä palloja.	Hengästyvätkö lapset? Onnistuvatko lapset pitämään pallot itsellään? Pysyykö lapsilla kaksi kättä mailassa? Onnistuuko liikkuminen / eteneminen pallon kanssa?	10–15 minuuttia

Kuva 1: Materiaalipankin esimerkkileikki



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta

Lähteet

Reunamo, J., Hakala, L., Saros, L., Lehto, S., Kyhälä, A. L., & Valtonen, J. (2013). Children's physical activity in day care and preschool. *Early Years*, 34(1), 32–48.
<https://doi.org/10.1080/09575146.2013.843507>

Sääkslahti, A., Mehtälä, A., & Tammelin, T. (2021). Piilo – Pienten lasten liikunnan ilon, fyysisen aktiivisuuden ja motoristen taitojen seuranta. Kehittämisvaiheen 2019–2021 tulosraportti. *Opetus- ja kulttuuriministeriö*, 63–70.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022



Innovaatio – olohuone toimintamalli

Tekijät: Mandi Ussa, Reetta Välimäki ja Anna Sirviö

Olohuone toiminnan tarkoituksena on luoda sosiaalista verkostoa maahanmuuttajataustaisten perheiden välille. Toimintaa toteutettaisiin kerran kahdessa viikossa, jolloin perheet voisivat tulla viettämään aikaa yhdessä ja tutustumaan toisiinsa. Ohjelma muuttuisi joka kerta ja paikalla olisi mahdollisesti tulkkeja ja eri alojen ammattilaisia apina. Olohuone toiminnan toiminta olisi maksutonta. Olohuone toimintamallin avulla maahanmuuttajataustaiset perheet integroituisivat uuteen kotikaupunkiinsa ja suuremmalla todennäköisyydellä pysyisivät siellä, joka on eduksi kaupungeille. Tällainen toimintamalli tukisi sekä lasten että aikuisten sosiaalisia suhteita ja lapsilla olisi mahdollisuus kaverisuhteisiin myös koulun ulkopuolella.

Raumalla jo käytössä oleva harrastamisenmalli sekä harrastusvihko ovat todella hyviä käytänteitä lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseen. Harrastusvihosta perhe saa todella kattavan tiedon siitä mitä lapsi pystyisi alkamaan harrastamaan Raumalla. Harrastusvihko on kuitenkin vain suomeksi, joten muualta tulevien perheiden on vaikeampaa vihkoa lukea ja sisäistää tärkeitä tietoja. Maahanmuuttajataustaisille perheille harrastusvihon antaminen esimerkiksi englanniksi voisi helpottaa lasten harrastuksen aloittamista. Harrastusvihko voisi olla lyhyempi sekä harrastuksen viereen voisi kuvilla merkitä, että mitä lapsi tarvitsee mukaan kyseiseen harrastukseen. Juomapullo, sisäkengät- tai tossut yms. Tämä helpottaa siihen, että perheet tietävät mitä lapsi tarvitsee mukaansa sekä lapsen on mukavampi harrastaa oikeilla välineillä.

Raumalla on harrastuskalenteri, jossa on kerrottu koko viikon maksuttomista matalankynnyksen harrastusmahdollisuuksista ja kerhoista. Kalenterissa on kerrottu harrastusten kellonajat, paikat sekä minkä ikäisille toiminta on suunnattu. Harrastus vaihtoehtoista on kerrottu lisää ilmoittautumisen yhteydessä. Harrastus vaihtoehtojen esittelyt voisivat olla helpommin saatavilla/näkyvillä ja myös englannin kielellä, jolloin ne tavoittaisivat paremmin useampia. Sivustolla voisi olla myös tietoa siitä, mitä kaikkea kerhoissa pitää olla mukana tai millaiset varusteet tarvitaan.



Teemakerrat

Suunnattu 1–2. luokkalaisille. Teemakerrat painottuisivat liikuntaan ja liikunnan lisäämiseen lapsilla ja maahanmuuttajataustaisilla perheillä. Toimintaa pyrittäisiin järjestämään matalalla kynnyksellä sekä ”avoimien ovien” tyyppisellä ratkaisulla eli ei tarvitsisi ilmoittautua etukäteen korostaen, että kaikki ovat tervetulleita.

Teemakerta kestäisi 1–2 tuntia ja siellä olisi erilaista toimintaa. Toimintakerta voisi pitää sisällään:

- Englanniksi käännetyn vihon jakaminen sekä harrastevihon käyminen läpi, mitä sieltä löytyy yms. Ilmaisen bussikortin esittely vanhemmille
- Lapsille teemakerroilla voisi olla mukana liikuntavälineitä, joita kokeilla
- Teemakerroilla seurojen edustajia voisi tulla esittämään harrastusmahdollisuuksia ja, jos seuroilla on matalankynnyksen ryhmiä, joihin tulla kokeilemaan. Tässäkin korostaen, että kaikki ovat tervetulleita
- Teemakerroilla voisi myös puhua suomen kielen opiskelusta ja vanhemmat voisivat pelata yhdessä lasten kanssa ja uusien perheiden kanssa. Tällöin lapset tutustuvat paremmin, mutta pelailu on myös perheille mukavaa yhdessä oloa ja vanhemmille hyvää suomen kielenharjoittelua
- Teemakerroilla voi puhua ja tuoda esille myös arkisia asioita. Mm. lasten pukeutumisesta talveen ja tarvittavista urheilu varusteista lapsille.
- Teemakerroilla aiheet ja teemat voivat olla monipuolisia. Tärkeintä on miettiä, miten tieto tästä olohuonetoiminnasta tavoittaa vanhemmat ja miten toiminnasta saadaan vetovoimainen ja vanhempia ja lapsia innoittava

Löydä lajisi -päivä

Meille tuli idea ”Löydä lajisi”-päivästä. Teemakerta on suunnattu kaikille raumalaisille. Tämän teemakerran tarkoituksena olisi, että lapset voisivat löytää oman harrastuksensa näiden muiden teemakertojen jälkeen, jolloin lapselle sekä vanhemmalle on tullut tutuksi Rauman urheiluseurat ja niiden tarjoamat palvelut. Tämän teemakerran lajikokeilut eivät tarvitse olla vaikeita vaan antaa



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta

suuntaa lajista ja samalla, kun lapsi testailee lajia valmentajat voivat keskustella vanhemman kanssa lajista. Tässä olisi hyvä, jos seuroilta pääsisi muutama lapsi malliksi pelailemaan uusien lasten kanssa. Esimerkiksi kun lapsi menee Pallo-lirojen pisteelle, niin siinä olisi muutama Pallo-lirojen harrastaja, jotka voisivat laittaa nopean pelin käyntiin muiden lasten kanssa. Tämän ideana on se, että kaikki lapset löytäisivät jonkin harrastuksen ja teemakerralla harrastusvihon ja harrastuksenmallia voisi esitellä vanhemmille. Lajin kokeilu ennen harrastuksen aloittamista voi madaltaa lapsen kynnystä aloittaa harrastus sekä helpottaa lapsen harrastuksen aloittamista, kun lapsella ja vanhemmalla on tarvittava tieto.

Samanlainen teemakerta voitaisiin järjestää [Harrastuskalenterin](#) sisältöjen pohjalta. Teemakerta voisi painottua harrastuksiin, jotka eivät sisällä niin paljoa liikuntaa, sillä on monia lapsia, jotka ovat kiinnostuneet enemmän esim. taiteesta. Teemakerran aikana pystyisi kokeilemaan montaa eri harrastusta, mikä voisi kiinnostaa ja sitten ilmoittautua mukaan matalalla kynnyksellä. Kerhojen vetäjät voisivat tulla näyttämään ja kertomaan, mitä kerhoissa tehdään. Teemakerta voisi olla hyödyllinen etenkin nyt, kun kalenterista ei ole tietoa vielä muilla kielillä kuin suomeksi.

Kaveri mukaan -päivä

Toisena ideana meillä oli ”Kaveri mukaan”-päivä. Maahanmuuttajataustaiset lapset, jotka jo harrastavat voisivat toimia ”mentoreina” uusille lapsille madaltaen sitä kynnystä aloittaa sekä luomaan yhteenkuuluvuutta. Seurat pyytäisivät vanhempia katsomaan treenejä ja pelejä, jotta mahdollinen pelko uudesta ympäristöstä vähentyisi. Toinen lähestymistapa tähän voisi olla se, että kaikki lapset, jotka jo harrastavat jotain lajia saisivat ottaa kerran kaverin, äidin, isän tai sukulaisen mukaan treeneihin. Tässä lapset voisivat löytää uusia harrastuksia ja samalla madaltuu kynnys aloittaa, koska ryhmässä on jo kaveri.

Olemassa oleva harrastusvihko: [Katso olemassa oleva harrastusvihko täältä](#)

Harrastuskalenteri: [Katso olemassa oleva harrastuskalenteri täältä](#)

Harrastusvihko käännettäisiin ja lisättäisiin jokaiseen lajiin tarvittavat varusteet kuvina.



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta

Harrastusmahdollisuuksien lisäksi kerroilla voisi esitellä muitakin hyödyllisiä aiheita. Perheiltä voitaisiin kysyä asioita, joista he haluaisivat tai tarvitsisivat lisää tietoa.

Mahdollisia teemoja voisi olla suomen kielen opiskelu itsenäisesti. Lapset saavat kuulla paljon suomen kieltä koulussa ja mahdollisissa harrastuksissa, mutta on tärkeää, että sille altistuu myös kotona. Siksi on hyvä, että koko perhe osaisi suomea. Vanhempien voi olla vaikea opetella kieltä, mikäli he eivät esimerkiksi töissä tai muussa arjessa altistu sille. Töitä voi olla vaikea hakea ja saada ilman suomen kielen taitoa. Teemakerroilla voitaisiin käydä läpi erilaisia sovelluksia ja järjestettäviä kursseja, joiden avulla suomea voisi opetella.



Kulttuuripussi

Tekijät: Laura Suomijoki, Taika Vuorinen, Maia Törmä

Ongelma

Kurssin innovaatiota lähdimme kehittämään S2- lapsen haasteiden näkökulmasta nykypäivän varhaiskasvatuksessa. Suomea toisena kielenä puhuvilla lapsilla leikki- ja sosiaalisten taitojen kehitys voi kohdata haasteita, jotka liittyvät usein kielellisiin rajoitteisiin ja kulttuurillisiin eroihin. Koska leikki on useasti sidottua kielen kanssa, kielen rajoitteet voivat vaikeuttaa S2-lasten osallistumista ryhmäleikkeihin ja niiden kautta opittaviin taitoihin. Tämä voi siis heikentää S2-lasten mahdollisuuksia luoda sosiaalisia suhteita, yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä kehittää ryhmässä tarvittavia taitoja. Tämän innovaation avulla pyritään myös luomaan osallistavampi oppimisympäristö kaikille lapsille, riippumatta kieli- ja kulttuuritaustastaan.

Tutkittu tieto

Lapsia tulee tukea kulttuuri-identiteettien rakentamisessa. Varhaiskasvatuksessa saadut kokemukset, tiedot ja taidot kulttuuriperinnöstä vahvistavat lapsen kykyä omaksua, käyttää ja muuttaa kulttuuria. Esimerkiksi leikit, ruokailuhetket ja juhlat tarjoavat tilaisuuksia jakaa kokemuksia erilaisista perinteistä ja tavoista. (Vasu 2022)

Arvolan tutkimukseen perustuen s2 lasten osallisuus on kantaväestöä vähäisempää, erityisesti leikissä ja sosiaalisissa tilanteissa. Samaisessa tutkimuksessa mainittiin, että hyvinä tukikeinoina korostuivat yhteistyö perheiden kanssa, leikki- ja lukutilanteet. (Arvola, O, 2021)

Hongon ja Mustonen tutkimuksessa oli myös kysytty vastaajien arviota lasten suhtautumisesta kielitietoisuuteen ja menetelmiin, jotka tukevat kielten käyttöä. Tutkimuksessa vastausten pohjalta havaittiin, että lapset suhtautuvat menetelmiin positiivisesti. Lapset suhtautuvat vastaajien mukaan avoimesti ja innostuneesti sekä omaan, että itselle vieraisiin kieliin. Vastauksissa tuli kuitenkin myös ilmi, että kielitietoisuuden esillä oleminen on ollut liian vähäistä. (Honko & Mustonen, 2020).



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta

Kohderyhmä

Kulttuuripussi on suunnattu käytettävän varhaiskasvatuksen arjessa lapsille kolmevuotiaasta ylöspäin. Pussi on suunnattu etenkin lasten käyttöön ja lasten leikkitaitojen ja vuorovaikutustaitojen parantamiseen, mutta kulttuuripussin käyttö kehittää myös varhaiskasvatuksen ammattilaisen sekä lasten huoltajien tietämystä eri kulttuureista.

Käytäntö

Innovaatiomme on kulttuuripussi, joka yhdistelee päiväkodista tutun lorupussin ja leikki-aulun ideoita uudella tavalla. Kulttuuripussiin on tarkoitus kerätä kuvia käyttäen erilaisiin kulttuureihin liittyviä leikkejä ja mahdollisesti myös muuta esim. kasvustoista, eläimistä tai ruuista yhdessä lasten huoltajan/huoltajien kanssa. Tällä tavalla varhaiskasvatus voi osallistaa huoltajia enemmän varhaiskasvatuksen toimintaan. Huoltajat voivat tuoda pussiin, vaikka perinneleikkejä, joita he ovat itse lapsuudessaan leikkinyt ja tätä kautta tuoda omaa kulttuuriaan näkyväksi varhaiskasvatuksessa. Tämä yhteistyö kasvattaa samalla opettajien ja muiden ryhmässä toimivien aikuisten tietoisuutta eri kulttuureista kuin myös ehkä huoltajien tietoisuutta suomalaisesta kulttuurista.

Kun kulttuuripussi luodaan vanhempien avulla kaikki lapset saavat oman kulttuurinsa näkyviin ja pussia on helppo muokata, vaikka uuden ryhmään tulevan lapsen mukaan eri muotoon lisäämällä tai poistamalla kuvia. Lasten kanssa sitten päivän aikana yhdessä lorupussin tavoin nostellaan erilaisia kuvia ja leikkejä pussista sekä tutustutaan kuvissa esiintyviin aiheisiin ja leikkeihin.



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta



Kuvat: Kulttuuripussi



**TURUN
YLIOPISTO**

Kasvatustieteiden
tiedekunta

Lähteet

Arvola O. (2021). Varhaiskasvatus eri kieli- ja kulttuuri- taustaisten lasten osallisuuden ja oppimisen mahdollistajana. Turun yliopisto

Honko, M, & Mustonen, S. (2020). Miten monikielisyys ja kielitietoiset toimintatavat koetaan varhaiskasvatuksessa?. Varhaiskasvatuksen Tiedelehti – JECER 9(2) 2020 522–550.

Varhaiskasvatus suunnitelman perusteet 2022





Aistiyliherkkyys

Tekijät: Henna Pihko, Santra Peltonen, Riina Punkari ja Venla Pennanen

Yleistä

Lapsella aistiyliherkkyys tarkoittaa tilaa, jossa lapsi reagoi voimakkaasti tai epätavallisesti ympäristön aistiärsykkeisiin, kuten esimerkiksi ääniin, hajuihin, valoon, makuihin tai kosketukseen. Yliherkkyys voi hankaloittaa arjen tavallisia toimintoja, joita ovat muun muassa pukeutuminen, syöminen, peseytyminen ja ihmisten kanssa oleminen. Aistiyliherkkyys näkyy lapsilla yksilöllisesti ja ärsykkeet vaikuttavat eri tavoin.

Valitsimme tämän aiheen, sillä aistiyliherkkyyn tutkminen ja uusien innovaatioiden kehittäminen on mielestämme merkityksellistä. Haluamme parantaa yksilöiden elämänlaatua ja osallistumismahdollisuuksia. Erilaisten tarpeiden tunnistaminen, kuormituksen vähentäminen ja parempien ympäristöjen luominen on tärkeää. Aistiyliherkkyys on lisääntynyt nykypäivänä ja päiväkodeissa voikin olla monta lasta, jotka kärsivät erilaisista herkkyysistä. Pohdimme, miten tähän ilmiöön voisi tarttua. Lähteissä, joita löysimme, mainitaan aistiyliherkkyyttä helpottavia apuvälineitä. Ajattelimme, että harvalla päiväkodilla on varaa ostaa testimielessä lapselle apuvälineitä, joten päätimme tarttua tähän ongelmaan. Aloimme siis miettimään ja etsimään tietoa, kuinka tukea monipuolisesti aistiyliherkkyyttä päiväkodissa?

Teoriaa

Kirja Aistimusten aallokossa, alkuperäiseltä nimeltään The Out-of-Sync Child, (Ayres, 2008) käsittelee aistiyliherkkyyn ja aistihäiriöiden vaikutuksia lapsen kehitykseen ja arkeen. Kirja tarjoaa syvällistä tietoa siitä, miten aistiyliherkkyys voi ilmetä lapsilla ja miten se vaikuttaa heidän käyttäytymiseensä, tunne-elämäänsä sekä oppimiskykyynsä. Se on suunnattu vanhemmille, opettajille ja muille lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille, ja sen tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, mitä aistiyliherkkyys tarkoittaa käytännössä ja miten se voidaan huomioida arjessa.



Tärkeä osa kirjan viestiä on, että aistiyliherkkyys ei ole vain haaste, vaan myös lahja. Tällaiset lapset voivat olla erityisen tarkkanäköisiä ja herkkiä ympäristön hienovaraisille muutoksille, mikä voi olla vahvuus tietyissä olosuhteissa. Kirja painottaa perheiden ja yhteisöjen roolia lasten tukemisessa ja opastaa, miten luoda ympäristö, jossa lapsi voi tuntea itsensä hyväksytyksi ja turvatuksi.

Innovaatio

Meidän innovaatiomme on kiertävä tukipaketti, joka tukee aistiyliherkkyttä. Ideana on, että tukipaketti sisältää erilaisia apuvälineitä aistiyliherkille lapsille, joita lapset saavat kokeilla ja testata ja jos sieltä löytyy sopiva väline, voi päiväkotitoiminta ostaa itselleen, mikäli sitä ei vielä ole. Näin siis päiväkotitoiminta voi välttyä ns. turhien välineiden ostosta. On kuitenkin hyvä huomioida, että jokaisella päiväkodilla tulisi olla vähintään ns. perusapuvälineet, kuten suojakuuloimet. Ideana olisi, että paikalliset yritykset sponsoroisivat tämän tukipaketin hinnan, jolloin se olisi päiväkodeille ilmainen. Tukipaketti sisältäisi myös ohjeita, kuinka apuvälineitä voi rakentaa itse, joko henkilökunnan tai perheen kanssa. Välineet ovat sellaisia, että päiväkodista todennäköisesti löytyy materiaalit rakentamista varten. Esimerkiksi talouspaperi rullasta voi tehdä itse välineen. Itsetehdyn välineen ideana on, että ne ovat hyvin matalalla kynnyksellä tehtävissä sekä ne olisivat lapselle varmasti erityisen tärkeitä ja merkittäviä, sillä ne olisivat itsetehtyjä.

Pakettiin sisällytettäisiin myös yleistä tietoa aistiyliherkyyksistä ja kuinka käsitellä niitä. Tukipaketti voi kiertää esimerkiksi joko päiväkodin sisällä eriryhmissä tai kaupungin kaikissa päiväkodeissa.

Ayres, A. J. (2008). *Aistimusten aallokossa*.

Hyttinen, N. (2017). Nivelien naksauttelu ja jalkojen laahaus saa ääniyliherkän tolaltaan. *Yle*.

Kaila, K. (2020). Sosiaalisen tietoisuuden evoluutiosta. *Duodecimlehti.fi*.

Mäkelä, M. (2022). *Aistiyliherkkyys-miten se ilmenee lapsella?* Lapsenkasvatus.fi.